

Členský zpravodaj

Veterán Rádio Klub

B r n o

Ročník VII - 2000

Číslo 2

Radioamatérská setkání a bleší trhy:

Brno – Josefská	13. května
Praha –Vratislavova	20. května
Norimberk (DL)	20. května
Kozákov u Turnova	20. května
Velké Meziříčí	27. května
LAA a.d. Thaya (OE)	2. a 3. června
Brno – Josefská	10. června
Pražák	11. června
Borovce (OM)	17. června
Friedrichshafen (DL)	22. až 24. června
Holice v Čechách	25. a 26. srpna

Pozvánka na výstavu historických radiopřijímačů ke 105. výročí radia

kteřá se koná od 27.května do 30.června 2000
v Jablonci n/N – Rýnovicích, ulice Čs.armády 24

Tema výstavy:

1. historická radia PHILIPS
2. historická radia TELEFUNKEN
3. Lampy a radiotechnický materiál

Výstavu připravili členové Historického radioklubu československého.
Otevřeno od 9 do 17 hodin.

Členský zpravodaj VRK
Informační bulletin členu
Veterán Rádio Klubu
Vydává
Rada Veterán Rádio Klubu

Předseda

OK2LS
František Frybert
Poznaňská 6, 616 00 Brno
tel: 05/750439
OK2LS @ OK0PAB.CZE.EU

Místopředseda

OK2BHB
Jaroslav Chochola
Nové sady 38, 602 00 Brno
tel.0602/821521
OK2BHB @ OK0PBB.CZE.EU

Jednatel

OK2BJT
Štefan Polák
Topolky 26, 616 00 Brno
tel: 05/756909

Pokladník a hospodář

OK2AIS
Aleš Tomšů
Hrnčířská 41, 602 00 Brno
tel: 05/41217052
OK2AIS @ OK0PAB.CZE.EU

Diplomový manažer

OK2BEH
Zdeněk Životný
Dřínová 1645, 666 01 Tišňov
tel: 0504/413562
OK2BEH @ OK0PAB.CZE.EU

Soutěžní manažer

OK2TH
Miroslav Vrána
ul. prof. Tučka 3508
767 01 Kroměříž
tel: 0634/331585

Člen rady a VO OK5VRK

OK2BGW
Ing. Ivo Kovář
Jamborova 937, 666 02 Tišňov

Podávání novinových zásilek
povoleno Oblastní správou
pošt v Brně č.j. P/2-815/95

OBSAH

strana

OBSAH.....	2
Radioamatérská setkání a bleší trhy.....	1
Výsledky letošního závodu VRK v pásmu 80m	3,4
Z historie elektroniky (1946).....	5
Automobilem okolo světa – výročí H+Z.....	6,7
Technika – jednoduchá zapojení.....	8
Příspěvky, novi členové, změny volacích značek.....	9
Diplomy VRK a doplňovací známky.....	10
Kontaktní adresy, historický QSL listek.....	11

Příloha zpravodaje na pokračování :

Za tajemstvím éteru od OK1YG
Patnácté pokračování str. 113 – 120

Do tohoto čísla přispěli OK2LS,OK2BHB,OK2BEH,
OK2AIS,OK2TH,OK2BJT,OK2VTZ.

Vytiskla tiskárna VENSEN Brno – Královo Pole.

Výsledková listina ze závodu V R K konaného dne 12. 3. 2000

Pořadí MIX

stanice	QSO	nás.	skóre	stanice	QSO	nás.	skóre
1. OK 1 AW	146	74	10.804	36. OK 1 DKR	75	39	2.925
2. OK 1 XW	151	66	9.966	37. OM 3 CAZ	73	38	2.774
3. OK 2 ZU	145	67	9.715	38. OK 2 BBJ	71	38	2.698
4. OK 2 QX	131	65	8.515	39. OK 2 PAX	75	35	2.625
5. OK 1 EV	130	65	8.450	40. OK 1 JVS	68	36	2.448
6. OK 1 IF	128	65	8.320	41. OK 2 WED	65	37	2.405
7. OK 1 DCS	127	65	8.255	42. OK 1 FGH	66	36	2.376
8. OK 2 BGA	126	65	8.190	43. OK 2 SBX	66	35	2.310
9. OK 1 HFP	126	62	7.812	44. OK 1 JMS	67	34	2.278
10. OK 5 VRK	121	60	7.260	45. OM 8 RA	65	34	2.210
11. OK 2 VP	113	63	7.119	46. OM 3 CBT	71	31	2.201
12. OK 1 DQO	113	58	6.554	47. OK 1 YB	62	34	2.108
13. OK 2 BKP	104	55	5.720	48. OK 2 PCO	61	33	2.013
14. OK 2 VH	107	53	5.671	49. OK 2 PGJ	60	33	1.980
15. OK 1 ANN	105	51	5.355	50. OK 1 DKM	63	29	1.827
16. OK 2 XA	103	51	5.253	51. OK 1 FVD	58	25	1.450
17. OK 2 BRX	99	53	5.247	52. OM 3 CFK	53	27	1.431
18. OK 2 BFI	101	51	5.151	53. OK 2 EC	55	26	1.430
19. OK 1 AY	100	48	4.800	54. OK 1 ARQ	49	27	1.323
20. OK 2 KLD	92	52	4.784	55. OK 1 BB	47	28	1.316
21. OK 1 FHP	100	46	4.600	56. OK 2 BMC	50	24	1.200
22. OK 1 FUU	91	49	4.459	57. OM 7 YA	49	24	1.176
23. OK 2 BMI	88	50	4.400	58. OK 2 BIX	46	45	1.170
24. OK 2 SJS	87	47	4.089	59. OK 1 AGA	46	24	1.104
25. OK 2 PCY	89	45	4.005	60. OK 2 HY	47	23	1.081
26. OK 2 LF	95	42	3.990	61. OM 3 CFN	37	24	888
27. OK 2 JPO	86	46	3.956	62. OK 2 LS	25	15	375
28. OK 2 BKB	90	43	3.870	63. OK 2 TH	27	13	351
29. OK 2 BGE	87	44	3.828				
30. OK 2 PHI	83	46	3.818				
31. OK 1 HX	84	38	3.192				
32. OM 3 CDN	79	40	3.160				
33. OK 1 JIM	77	40	3.080				
34. OK 2 AIS	74	40	2.960				
OK 1 SRD	74	40	2.960				

Pořadí posluchačů

1. OK2-35255	118	60	7.080
2. OK1-35281	110	57	6.270
3. OK1-18275	88	46	4.048

Pořadí CW

stanice	QSO	nás.	skóre	stanice	QSO	nás.	skóre
1. OK 1 ARN	92	45	4.140	15. OK 2 GG	64	34	2.176
2. OK 2 BEH	91	41	3.731	OM 5 LR	64	34	2.176
3. OK 2 MBP	82	43	3.526	17. OK 1 AEE	65	33	2.145
4. OK 1 AYY	83	41	3.403	OK 2 BNA	65	33	2.145
5. OK 1 SI	85	40	3.400	19. OK 1 FCA	62	33	2.046
6. OK 1 MNI	80	42	3.360	20. OK 2 ZJ	59	32	1.888
7. OK 1 FOG	81	40	3.290	21. OK 1 EV	57	29	1.653
8. OK 2 PKF	81	38	3.078	22. OK 1 DLB	55	27	1.485
9. OK 2 CDR	75	39	2.925	23. OK 2 PBH	49	24	1.176
10. OK 1 DOR	75	34	2.550	24. OK 1 JIM	43	21	903
11. OK 1 DU	73	33	2.409	25. OK 2 PJH	27	15	405
12. OK 1 AAZ	65	36	2.340	26. OK 1 JB	20	9	180
13. OK 1 DDP	64	36	2.304	27. OK 2 OU	14	8	112
14. OK 1 PDQ	65	35	2.275				

Diplomy ze závodu VRK konaného dne 12.3. 2000 získali:

Kategorie MIX: 1. OK1AW Káčerek Pavel 10.804 bodů
 2. OK1XW Křížek Viktor 9.966 bodů
 3. OK2ZU Zeman Vojtěch 9.715 bodů

Kategorie CW : 1. OK1ARN Malý Jiří 4.140 bodů
 2. OK2BEH Životský Zdeněk 3.731 bodů
 3. OK2MBP Černoch Jiří 3.526 bodů

Kategorie RP : 1. OK2-35255 Řezníček Milan 7.080 bodů
 2. OK1-35281 Kraval Jan 6.270 bodů
 3. OK1-18275 Topolčany Emil 4.048 bodů

Závodu se zúčastnilo cca 210 stanic, deníky však zaslalo jen asi polovina soutěžících. Závod vyhodnotil Mírek, OK2TH ve spolupráci s OK2LS a OK2BGW.

Rada VRK děkuje všem zúčastněným stanicím i posluchačům a těší se na slyšenou v příštím závodě VRK v roce 2001. tedy již v novém tisíciletí. Spojení z tohoto závodu je možno použít pro diplom a doplňovací známky VRK.

Z historie:

Elektronický počítací stroj

Podle zprávy v „Nature“ byl v Americe zkonstruován elektronický počítací přístroj. Jeho název ENIAC (Electronic Numerical Integrátor and Automatic Calculátor) vyjadřuje jeho účel. Přístroj byl původně konstruován pro postupnou integraci rovnic vnější balistiky (pohnutka jistě ušlechtilá, hi). Základem činnosti přístroje je sčítání elektrických impulsů, pocházejících ze základního oscilátoru s frekvencí 100 kHz. Rozsah přístroje je deset míst dekadické soustavy. Zařízení si samo „pamatuje“ asi dvacet výsledků předešlých výpočtů, které může vzít za základ při dalším výpočtu. Výsledky, které se mají trvale zachytit, se vypichují do karet.

Vedle sčítání a násobení dovede také odvozovati přímo jisté funkce, na př. funkci odporu náboje v závislosti na rychlosti. Sčítání dvou připravených čísel trvá 0.0002 vteřiny, násobení dvou desetimístných čísel trvá několik tisícín vteřiny. Zvláštními obvody se kontroluje postup výpočtu.

Přístroj se skládá z několika jednotek, u nichž každá má jeden nebo více svislých panelů téměř 2.5 m vysokých a 60 cm širokých. Panelů je celkem čtyřicet. Vzadu má každý panel elektronky, relé a pod., vpředu spínače, ukazovací lampičky, zásuvky a pod. Panely jsou propojeny dvěma vedeními, jedno vede počítací signály, druhé kontrolní.

Celý přístroj obsahuje asi 18000 elektronek, 3000 indikačních lampiček, asi 5000 spínačů a spotřebuje kolem 150 kW.

Jeho schopnosti jsou ovšem úměrné jeho rozměrům a ceně.

Krátké vlny č.8/1946

California kW

Vysílač ve tvaru psacího stolu nabízí Kluge Electronic Inc. Po odklopení horní desky, na které je ze spodu umístěna osvětlená mapa světa, vysune se zamontovaný komunikační přijímač. Vedle přijímače je umístěn reproduktor, vypínací hodiny a obsluhovací a kontrolní orgány vysílače. Vysílač o výkonu 1 kW na pěti amatérských pásmech je umístěn v obou postranních částech. Cena tohoto „Kalifornského kilowattu“, jak firma tuto kombinaci nazvala, je prý stejná, jako cena samotného kilowattového vysílače bez přijímače.

Radarem na měsíc

Evans Signal Laboratory v Belmar, New Jersey, které se podařilo dosáhnouti radarem na měsíc, sdělila o tomto pokusu následující podrobnosti:

signály o délce 1/2 vteřiny byly vysílány v intervalech 2 - 5 vteřin na frekvenci 111.6 Mc směrovou anténou sestavenou ze 64 dipolů. Výkon použitého vysílače byl 3 kW. Přijímač byl citlivý na signály jedné desetitisíciny mikromikrowatu. Šířka pásma 50 cyklů.

Krátké vlny č.9/1946

Výročí:

V letošním dubnu uplyne 53 let od začátku odvážné a neobvyklé cesty automobilem.

Krátké vlny č.5/1947 - (upraveno a zkráceno)

OK-RP-3636 a OK-RP-3637 automobilem okolo světa.

V posledních několika týdnech jsme měli příležitost pokochati se pohledem na krásnou šedou **Tatru 87** s továrním číslem M-NJ 029, jejíž celkový vzhled působil reprezentačním dojmem. Pozornost amatéru zvláště upoutaly dvě antény, upevněné po obou stranách kapoty. Ti, kdož nahlédli dovnitř, podívovali se množství přístrojů, namontovaných před fidičem na armaturní desce, z nichž zvláště zaujal výškoměr a jiné přístroje, používané obvykle zeměpisnými výpravami.

OK i RP členy zaujal malý, velmi lehký superhet, speciální konstrukce, umístěný na dně přední podlahové plochy.

K výbavě vozidla patří dále: 2.kinokamery s velkou zásobárnou filmů, několik různých fotopřístrojů, další měřicí přístroje, náhradní součástky, mapy, speciální kufr s výstrojí a podrobné geografické a klimatické studie projížděných zemí, které reprezentují několikaletou přípravnou práci dvou mladých československých nadšenců RP-3636 Ing. Jiřího Hanzelky a RP-3637 Ing. Miroslava Zikmunda, kteří se koncem dubna t.r. (1947) vydali na 33-měsíční cestu okolo světa.

Trasa této cesty je velmi odvážná a v dějinách automobilových cest neobvyklá-zvláště některé její úseky:

Praha - Německo - Švýcarsko - Francie - Maroko - Alžír - Tunis - Tripolis - Libye - Egypt - Sudan - Eritrea - Habeš - Kenya - Uganda - Tanganyika - Nyassa - Mozambique - Severní a Jižní Rhodesie - Jihoafrická Unie - Kapské Město.

Tyto země mají býti absolvovované v časovém pořadí: květen až září 1947.

Další úsek - americký: **Rio de Janeiro - Uruquay - Argentina - Chile - Peru - Ecuador - Columbie - Panama - Costarica - Nicaragua - El Salvador - Guatemala - Mexiko - Cuba - USA - Vancouver - Seattle** (duben 1948).

Úsek Asie - Oceanie - Austrálie - Asie - Evropa : **Yokohama - Japonsko - Korea - Mandžusko - Čína - Burmská cesta - Burma - Malajský poloostrov - Singapore - Sumatra - Java - Austrálie - Perth** (únor 1949) - **Ceylon - Indie - Afganistan - Turkestan - Iran - Irak Kavkaz - SSSR - Moskva - Leningrad - Polsko - Praha** (prosinec 1949).

Nejsou ovšem vyloučeny změny - zvláště pokud se týče předposledního (Japonsko - Čína - Oceanie) a posledního (Afganistan - Iran - Irak) úseku. Také časově mohou se propozice změnit.

Nutno uvážit, s jakými potížemi se setkává na př. jen obstarání potřebných viz, cesta vede některými státy, jež nejsou ještě pacifikovány atd.

Tážete se, jaký účel má tato cesta:

Nuže především: **veškeré přípravy na tuto odvážnou cestu jsou dílem československých mozků. Vozidlo s celým příslušenstvím - od matic na discích kol až po tropické pneumatiky, od fotografických přístrojů po měřicí přístroje, od rozkládacích postelí po spací vaky - to vše jest dílem československých rukou.**

Tedy: **propagace československých výrobků, československého průmyslu, propagace republiky - to je především účelem této cesty.**

si na Tebe vzpomenu. Prvních několik dní jsem myslel, že z toho všeho zešílím....

Na podzim 1941 bylo už policejní vyšetřování skončeno a celá skupina byla převezena do soudní vyšetřovací vazby do Drážďan. Košuličovým se mezitím narodila dceruška Jana. Gusta žádá o učebnici angličtiny a chtěl by nedělní české noviny. Gusta by rád České slovo, ale to je zakázáno. Než ho zatklí, vážil 76 kg, v Drážďanech jen 68 kg. Jinak je fit:

„Jsem již opět muž a ani v nejmenším si nechci zoufat.“ Dopisy z domu se točí hlavně kolem Janičky a rodinných věcí. Občas však i něco jiného:

„Od vás z kopce Tě všichni pozdravují a drží palce kromě ing. Lhotského, je již 3 měsíce mimo Brno,“ píše mu manželka 30. listopadu 1941. Nemohla otevřeně napsat, že byl zatčen.

V dopise z 9. ledna 1942 sděluje maminka Gustovi, že v Židenicích pobrali lidem všechna rádia. I v Králově Poli prý k tomu má dojít, ale zatím ještě nic.

14. ledna 1942 byl Košulič s dalšími odvezen do Ichtershausenu nadaleko Erfurtu a ubytován v bloku K. Je umístěn v cele č. 66. Píše z Ichtershausenu 1. února a dává bratru Arnoštovi podrobné pokyny, jak opravit rádio: „odstínit mřížkové a anodové přívody elektronky AF3, přívody k přenosce a k duálu. Použít perlicek a přes ně převléknout kovovou špagetu. Konce stínění omotat vázacím drátem a přeletovat, aby se netřepily. Mřížkový blok omotat impregnovaným plátnem, na to pásek měděného plechu, sletovat a uzemnit.“

Gusta ubývá na váze. Má 64 kg. Manželka mu píše 8. února 1942: „U nás též všichni hubnou. Není skoro ničeho, ani zeleniny, musíš na ni stát v řadě a pak teprve nic nedostaneš. To tu ještě nebylo!... Měli jsme tu také mrazy až 30°C. Uhlí není vůbec k dostání, máme loňské, ale každá druhá rodina mrzne.“

Podobným tónem mu píše matka 18. února: „Obchody jsou prázdné, dokonce není ani na papír.“

29. ledna přišla vytoužená učebnice angličtiny. „V cele jsem sám,“ sděluje Košulič 1. března 1942. „Celý den pracuji, i v neděli, takže mi zbývá velmi málo času na angličtinu... Práce je špinavá, lakují teď opaky.“

Dopis z 5. 4. 1942 se měl psát o týden dřív, ale věžňové dostali psací potřeby se zpožděním a navíc pero v tak dezolátním stavu, že se s ním nedalo psát. Košulič komentuje: „Snad ten dopis tím kopáčem napíší... Tady nenastaly zatím žádné změny až na tu stravu. Práce stále dost a...“ „zbytek je začerněn cenzurou. Proti světlu se to však dá přechist: .....a jídla méně a méně.“ Gusta může psát jen jednou za měsíc. Jeho dopis z 10. května 1942 je optimistický: „Nic netrvá věčně, i já se opět vrátím a bude nám všem dobře... Tady u nás nenastala žádná změna až na zákaz všech novin (od 1. 5. nedostávám ani nedělní noviny a další...)“ (Zbytek je do nečitelnosti začmárán cenzurou). Asi se to týkalo jídla, protože hlad se v Ichtershausenu stává stále větším problémem. Bratru Arnoštovi radí, aby si prostřednictvím Svitila koupil měřicí přístroje.

Gusta dostává měsíčně dva dopisy, jeden od manželky a druhý od maminky. V polovině května 1942 bylo vydáno nařízení, že vězeň smí dostat jen jeden dopis měsíčně a to pouze v němčině. Obě ženy začaly tedy psát společné dopisy.

Gustav Košulič dostal 12. května 1942 balíček. Obsahoval žinku, zubní kartáček, zubní pastu, krajíc chleba a karamely. Jídlo se do věznice posílat nesmělo. Košulič v dopisu ze 14. června vysvětluje, proč asi to tentokrát bylo možné: „To proto, že chléb byl úplně vyschlý jako kámen a karamely teplem rozpuštěné (nehodilo se pro NSV). Mně to však nevadilo, pustil jsem se s takovou chutí do našeho domácího chlebičku, že jsem si úplně rozedřel dásně. Karamely jsem cucal i s papírem, hi!“ (Zde se bezděčně ozval ham. NSV = Nazionalsozialistische Volkswahlfahrt byla nacistická dobročinná organizace, které byly předávány potraviny, zasílané v balíčcích vězňům). Dopis pokračuje: „Žiji jako poustevník, o světě nevím nic, přes den pilně pracuji a večer se buď učím, nebo jsem-li unaven, bavím se s Vámi (ovšem jen s fotografiemi). Mám některé upravené na vnitřní straně dvířek od nástěnné skřínky, do které ukládám jídelní misku, příbor, mýdlo apod. Na noc skříňku vždy otevřu, takže na Vás z kavalce hezky vidím a Vy na mě.“

Podvýživa a hlad, svravý, dotěrný hlad, který neustává ani na chvíli, ani po snídani, ani po večeři, dnes, zítra, pozítří, den za dnem, nezůstává bez účinku. Gustav Košulič, který na jaře vážil 64 kg, má na sklonku léta už jen 59 kg. Na podzim 1942 dostává jejich záležitost rychlý spád.

29.září je mu doručena obžaloba a 20.října obsílka k soudu. V noci ze 4. na 5.listopadu je dopraven do Berlína. do soudní věznice v Moabitu. Na transportu se uvidí s ostatními. I když se nesmí mluvit, přece jen si vymění pár slov. jeden druhému řekne, jak to s ním bylo a ti, kteří přežijí, ti to povědí doma.

Košuličova cela č.200 na chodbě B.I byla prostorná, čistá, s ústředním topením a splachovacím záchodem. A poprvé za dlouhou řadu měsíců se Gustav najedl.

Jak to dopadne u soudu?

„Jsem kliden a doufám v nejlepší. Držte mi palce! Předpokládám, že nejpozději koncem listopadu obléknu dřeváky a černý stejnokroj v některé káznici,“ píše 5.listopadu.

Ve středu 11.listopadu v 8.hod. je přivezli z Moabitu na Bellevue Str. č.15 k I.senátu lidového soudu. Jednání bylo zahájeno v 9.hod. ve II. poschodí v sále 3. Do přední lavice usedli Ladislav Bobák, Jan Volek, Josef Kobližek, Josef Žák, Antonín Beránek, Milan Kubišta, Marta Delamová, František Váňa, Ladislav a František Havelkovi, Vlastimil Erben a Jindřich Pintěra, Ladislav Volejník a Kriegel Oldřich. Ve druhé Karel Mach, Gustav Košulič, Jan Habrda, Vladimír Kott, Alois Horký, Jan Fichtel, Antonín Kubišta, Leopold Úředníček, Karel Haas, Tymek Dienstibier, Emanuel Krejčí, Jaroslav Svoboda, dr. Emil Mazal, Jindřich Symerský, ing. Osvald Duba a Josef Váca.

I.senát lidového soudu zasedal ve složení dr. Kohler, generál Tille, dr. Schreimüller, SS Brigadeführer Goetze, SS Gruppenführer generálporučík zbraní SS Petri a NSKK Brigadeführer Heinsins.

V 9 hod.zahájil předseda jednání. V 9.30 hod. začal státní zástupce Nebel číst obžalobu. Kobližek měl svého advokáta, ostatní zastupoval ex offio dr. Walter Schwarz. V 10.30 hod. začal výslech obžalovaných. Po polední přestávce se jednání přesunulo do sálu č.2 v I.patře a skončilo výslechem Korta od 18 do 18.50 hod. Tlumočnickem byl dr. Ježek.

Následujícího dne bylo jednání zahájeno v 9 hod., rozsudek byl přečten v 16 hod. a ve tři čtvrti na šest večer byl konec. Dozorci je nechali necelou čtvrt hodinu pohromadě, aby si mohli pohovořit a rozloučit se. Kdo byl odsouzen k smrti, ten se už nevrátil do Moabitu. Bobák, Košulič, Habrda, Pintěra a další byli převezeni do Plötzensee, do věznice na Königsdamm č.3.

Delamová, Horký a Mach měli být, podle návrhu státního zástupce, také odsouzeni k smrti, dostali však tresty na svobodu. Martě se vyplatila její statečnost.

Selucký, Vycpálek, Hůla a Lonek byli se svými skupinami souzeni v samostatných procesech. Celkový počet zatčených se odhaduje na 200, souzeno jich bylo 135 a více než 50 popraveno.

V CELE SMRTI

5.ledna 1943

„Jsem rád, že jste tu strašlivou zprávu tak statečně přijali. měl jsem obavy... Co mě čeká, to mě nemine, věřím však pevně v Boha, že nedopustí, abych skončil takovým způsobem...”

Jsem sám v cele s dřevěnou podlahou a ústředním topením, velké okno. Pracuji, lepím sáčky na kávu...3x v týdnu mám 1/2 hodinovou vycházku, stravu jako v Ichtershausenu...”

Trest smrti se vykonával za sto dní po rozsudku. Vězně umístili v cele s velkou špehýrkou, v tak zvané cele smrti. Každý večer přišel dozorce. spoutal vězni ruce a ztlumil světlo. Den co den, každé ráno sejmul vězni pouta s rukou a hlásil:

„Ještě 99 dní...”

„Ještě 98 dní...“

„Ještě 97 dní...“

16. února 1943

„Pracuji, čtu a spím. Jen na to poslední jsem si těžko zvykal. Chodíme zde totiž spát ve všední den v 18, v sobotu, v neděli a ve svátek již v 17 hodin. To značí v tu dobu musí být všechny věci z cely ven mimo košile, spodních kalhot, kapesníku a knížek. A tak mi nezbývá než si lehnout, poněvadž jsem ve spodním prádle, na to je trochu zima. Na spánek s náramkami při celonočním tlumeném světle jsem si však musel teprve zvykat. Ale i to jsem konečně překonal.“

Ještě komentuje noční nálety na Berlín: „Ten hluk mě nerozčiluje, spím klidně dále – nemám co ztratit!“

Březen 1943.

Po přečtení rozsudku se předseda každého zeptal, jestli trest přijímá. Ohromený a zdrcený Košulič nepřijímá.

Fronta je ještě daleko, čas je rychlejší. Gustavova matka se snaží zachránit syna. I ona podává žádost o milost. Koresponduje s justičními úřady a dosáhne aspoň toho, že jsou Gustovi z baličky vydány vitamíny, cukr a rybi tuk. Gusta váží jen 56 kg. Matka píše advokátu dr. Waltru Schwarzovi, Berlín, Friedrichstrasse 100 03, že podala žádost o milost pro syna a žádá ho, aby se věci ujal, když ho hájil u soudu. Ale odpovědi se nedočká.

24. května 1943.

Všechny dopisy paní Evy Košuličové byly psány úhledným písmem v rovných, upravených řádcích. Tento dopis je psán písmem kostrbatým, rozházeným, řádky běží s kopce. Písmo je svědectvím, že matka je šílená žalem, bolesti, hrůzou a zoufalstvím.

„Moje ubohé, nešťastné dítě!“

Podnikla jsem všechno, co je mně jako člověku možné...“

Matka zřejmě dostala zprávu, že se žádost o milost zamítá, rozsudek nabyl moci práva. Každý den ráno odpočítává dozorce Košuličovi dny života.

„Zbývá ještě jedna naděje,“ píše matka.

13. června 1943.

„Byla jsem na Tvém pracovišti pro posudek na Tebe a hned jsem ho poslala vrchnímu státnímu zástupci. Všichni Tvoji kolegové stáli kolem mne, každý by rád pomohl, měli Tě rádi, litují Tě a srdečně Tě pozdravují...“

19. června 1943.

„Moji milí!“

Dostal jsem Vaše (3) dopisy a všechno ostatní... Baličky jsou otvírány přede mnou a já vlastnoručně vybaluji. Nutně potřebuji mýdlo Hellada, zubní pastu, kartáček na zuby, dobrý krém na pokožku a Sanu. (Vyžádané věci dostane 1. července).

Jsem zdrav, až na ty nohy, ale hrozně slabý...“

Arnošta žádá o fotografie Janičky a Maňky.

10. července 1943.

„Ještě dva dny!“

12. července 1943.

„Rozsudek bude vykonán dnes v 19 hodin.“

Košulič byl vězněn v domě 3, odd. 6/248. V den popravy ho odvedli do malé cely v přízemí v blízkosti popraviště. Zastíněnými okny neproniká příliš světla. Cela působí pochmurným a tísňovým dojmem.

Klepání na dveře. Košulič se otočí. Někdo vsunul klíč do zámku. Nebylo zvykem klepat při vstupu do cely. Vešel muž v černé sutaně, farář dr. Blanck.

Přinesli papír a psací potřeby. Dopisy na rozloučenou. Jeden Maňce, druhý mamince.

„Drahá a milovaná Máničko!“

Musí to být, odcházím tam, odkud není návratu. Bůh všechny naše společné prosby

nevyslyšel, v 19 hod. bude rozsudek vykonán. Buď silná, vychovávej dobře naši milou Janičku, musíš žít jen pro ni. A až pomine bolest, kterou Ti svým odchodem působím, najdi si hodného a pořádného muže, se kterým bys mohla svůj další život spojit a nést tak svůj těžký kříž... Děkuji Ti ještě jednou za to, sice krátké, pro mne však nezapomenutelné veliké štěstí, které jsem prožil po Tvém boku. Velmi těž lituji, že jsem naši zlatou Janičku nemohl aspoň jednou vidět a sevíť Vás obě naposled v náručí svou. A až Janička bude velkou a rozumnou dívkou, vzpomeňte si někdy na nešťastného G.K.“

„Milá maminko“

„Nezlob se na mne, prosím, pro můj čin a pro tu bolest, kterou Ti působím. Buď silná, nezapomeň na mou ženu a Janičku... Srdečně Vás všechny naposled zdravím, objímám a líbám.“

Poslední oběd: tři obložené chlebičky a láhev piva, „Henkersmahlzeit“ – Katovo jídlo. Má to být projev lidskosti, snaha zpříjemnit odsouzenému poslední chvilky? Nebo je to součást promyšleného drásání nervů a další duševní muka?

Gustav zabalil všechny dopisy a fotografie a napsal maminčinu adresu.

V půl sedmé se dostavil postarší nevlídný muž a pevně mu svázal ruce na zádech. Neokonečných mučivých třicet minut mezi životem a smrtí.

V 19 hodin přichází kat se svými pomocníky. V předsíni popravčího prostoru čeká státní zástupce a úředníci vězeňské správy.

„Jak se jmenujete?“

„Gustav Košulič.“

„Narozen?“

„20 května 1911.“

„Byl jste odsouzen lidovým soudním dvorem k smrti pro přípravu velezrady a pro zemězradu. Pane mistře popravčí, konejte svou povinnost!“

Podobný osud měl i Jan Habrda, OK2AH. Bylo to buďto 14. nebo 15. března 1941 večer (to si paní Habrdová přesně nepamatuje), když přinesl ze sklepa nějaké věci a montoval.

O půl noci se ozval zvonek. Do bytu vniklo pět mužů, jeden držel v ruce revolver. Dva uměli česky.

„Jak k tomu přijdeme?“ ptá se paní Habrdová.

Podívali se na sebe. „Jsme tady správně?“ zeptal se jeden druhého.

„Ganz sicher.“

Brali veškerý radiomateriál a skoro všechny knihy, i Babičku, a naložili do kufrů. Prohledali postele a ze skříní všechno vyházeli.

„A pořád, že hledají plány. Neodejdou, dokud nenajdou ty plány,“ vzpomíná paní Habrdová. (Zřejmě hledali schemata a montážní výkresy vysilačů). „Po třetí hodině toho už měli dost. Vzali manžela a odjeli.“

Za dva dny se dozvěděla, že je na Pankráci. Pak chodily dopisy z Drážďan, z Lichtershausenu, z Berlína, až jednoho dne přišel dopis na rozloučenou.

Martu Delamovou odtransportovali do lidomorny v Jauru, Horkého do Straubingu, Kotta do Norimberku.

Paní Eva Košuličová začala pátrat po mrtvole svého syna a po okolnostech jeho smrti. Farář dr. Otto Blanck, Berlín – Rheinikendorf Ost, Residenzstrasse 90, ji napsal (7.srpna 1943):

„Váš syn byl klidný a vyrovnaný. pozdravuje své rodiče a bratra i rodiče a sourozence manželky a prosí, abyste ji neopouštěli a pomáhali jí...“

Přednosta věznice Plötzensee, vrchní vládní rada Vacano sděluje 16. srpna 1943, že její syn byl účelně pohřben a hrob není znám.

Paní Eva Košuličová se s tím nespokojí. Piše vrchnímu říšskému státnímu zástupci u lidového soudu v Berlíně W9, Elbiger Str. 14, který jí 23.srpna odpovídá:

„Sděluji, že se nevidím v takové situaci, abych Vám mohl vydat mrtvolu Vašeho syna

nebo Vám sdělit, kde byl pohřben.

Z příkazu:“

(Nečitelný podpis).

Blížší podrobnosti se paní Košuličová doví teprve od hřbitovní správy správního okresu Wedding.

„Gustav Košulič byl zpopelněn v krematoriu Wedding, pod číslem 172235. Urna byla uložena do společného hrobu. Její pozdější exhumace a přemístění není možné.“

Na Gustava Košuliče, OK2GU, vzpomíná i dr. Zochlar z Hranic, který patřil ke skupině Lonkově a s Košuličem se seznámil na Pankráci. Byl v poslední cele a domlouvali se přes zeď; osobně se pak setkávali v Ichtershausenu při různých příležitostech (koupání, marodka apod.). Po válce, 10. října 1945, napsal paní Košuličové:

„Váš syn byl statečný člověk, dobrý člověk a dobrý kamarád. Obětoval svůj život za myšlenku, které chtěl sloužit podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.“

OK1CB

Narodil se 12. března 1895 v Praze na Královských Vinohradech. Dětství prožil v Přemyslově ulici a v romantických zákoutích vyšehradských hradeb, na Císařské louce a kolem Vltavy. Z obecné školy šel do měšťanky a odtud do gymnázia.

„Bez maturity to nikam nepřivedeš...“ říkával otec, zaměstnanec pražské plynárny. Míval mnoho práce a na syna, který už ve čtyřech letech ztratil maminku, mu nezbýval čas. Otakarovým světem bývala především jeho parta. Měl velkou přirozenou inteligenci, jistě by se mohl dobře učit, ale nebavilo ho to. Dostal se do konfliktu s profesorem přírodopisu a neúnosnou situaci vyřešil svérázným způsobem: utekl z domu. Utekl daleko. Do Jižní Ameriky.

Když jsem se vypravil do školy Na Smetance pátrat po nějakých záznamech, přivítali mne:

„Batlička? To je ten spisovatel?“

Na kartotéčním listku pražské univerzitní knihovny k Batličkově knize Tábor ztracených čteme o autorovi: „Dělal v půlstovce zemi sto řemesel, v meziválečné době vyučoval boxu, sportovně létal, závodil na motocyklu, byl prvním soukromým vlastníkem vysílačky, za okupace se věnoval ilegální zpravodajské práci a zemřel v koncentračním táboře.“

V předmluvě, kterou k jeho knize Tanec na stožáru napsal po Batličkově smrti Bohumil Jírek, se píše:

„Jeho stanice byla dokonalejší než státní rozhlas. V roce 1925 jej v Sámově ulici navštívil perský šach, který chtěl na vlastní oči spatřit přístroj, jímž bylo dosaženo spojení s Blízkým východem. Hovořil s Piccardovým balónem, Nobilovou výpravou a Papaninci. Zachytl volání potápějící se japonské lodi, a tak dlouho vysílal do éteru její polohu, až přivolal pomoc. Obdržel za to poděkování od japonského velvyslanectví. V roce 1930 zahájil v nuselské odbočce radioklubu bezplatné kursy radiotelegrafie pro mládež.“

Také se o něm psalo, že na svých cestách po světě pracoval jako lodní telegrafista a svou vysílací kabinu v Sámově ulici upravil jako lodní kajutu.

A jak zemřel Batlička? Na pamětní desce na domě, kde bydlel, stojí psáno, že byl popraven. Hlas revoluce piše, že byl ubit při pokusu o útěk z koncentráku. Podle jedné verze mimo tábor, podle jiné uvnitř tábora.

- . . . -

Před první světovou válkou to na hranicích nebylo ještě tak přísné. Batlička dorazil do Hamburku a za několik týdnů dostal jeho otec pohlednici z Argentiny (ing. Jírák, ex OK1KI, ji viděl).

Zúčastní se výpravy na Matto Grosso, pobyl na Amazonce mezi Indiány a v Mexiku. První světová válka ho zastihla v Buenos Aires.

O rozsahu jeho cest a o prostředí, v němž se pohyboval, si můžeme udělat představu z jeho povídek. Děje se odehrávaj v Jižní, Střední i Severní Americe, v Indii, v Africe, na moři mezi Amerikou a Evropou i na mořích jižní polokoule, v Australii, v pralesích, na pouštích, ve velkoměstech, na lodích i v letadlech.

Po návratu pracuje u nějaké anglické firmy, u YMCA jako tlumočnick a u Hamburg-America Lines. Jednou se podívá z okna a u náborové kanceláře Červeného kříže v Neklanově ulici vidí sympatickou divčič tvář. Nemůže se odtrhnout.

„S tou se ožením!!!“

Popadne malorážku, namíří a střílí.

Jmenovala se Marta Špačková a byla z Plzně. Vzpomínky lidí, kterým o seznámení s Otakarem Batličkou vyprávěla, se drobátko rozcházejí. Podle jedněch ji prostřelil podpadek, podle druhých klobouk. To však není podstatné. Důležité je, že krátce na to, 29. dubna 1920, měli svatbu. Batličkovo toulení skončilo.

Později se přestěhovali do Sámovy ulice 624 (za protektorátu Hemina 624, nyní Čiklova 7). Je to ulice, která se svažuje, po pravé straně je krátká fronta domů, po levé trojúhelníkový park. Popisné číslo zůstalo zachováno.

Batlička mluvil několika cizími jazyky, v kapse měl doklad o úspěšně vykonané kormidelnické zkoušce a další papíry pro loďní službu. Jestli však budete někde číst, že Batlička sloužil jako loďní radiotelegrafista, tak tomu nevěřte. Z jednoduchého důvodu: tehdy to ještě neuměl. Není také pravda, že by byl prvním amatérem vysílačem.

K Batličkům chodily různé návštěvy. Ale že u něho byl v roce 1925 perský šach, aby se podíval na první vysílač, který navázal spojení s Blízkým východem, to už je trochu moc.

Bacilem radioamatérství infikoval Batličku jeho spoležák, policejní inspektor B. Ertl, OK1WZ. Pozval ho do SKEČ, kde se Batlička spřátelil se Štětinou, OK1AZ, Mayerem, OK1NA, ing. Budíkem, ex OK1AU, s Archmanem, OK1PK. Dne 15. listopadu 1931 podal žádost.

Ministerstvo pošt a telegrafů předvolalo Batličku na 3. března 1932 v 10 hod. před zkušební komisí ve složení dr. Kučera, dr. Burda, ing. Singer a tajemník Špinka. Špinka hrál francouzský text. Batlička udělal (při tempu 50 značek za minutu) 3 chyby, které během zkoušky opravil, a 4 neopravené. To stačilo. Z teorie také něco věděl a dne 3. března 1932 mu byla udělena koncese s jednacím číslem 13 620 a přidělena volací značka OK1CB.

Jeho osud byl zpečetěn.

Ota rychle překonal začátečnické potíže a stal se výborným provozářem. Jeho doménou bylo pásmo 40 m, které mu v té době poskytoval dobré DX možnosti. Udělal WAC a jeho jazykové znalosti, získané pobytem v cizích zemích, mu umožňovaly konverzaci ve španělštině, angličtině a němčině. Všeobecně se tvrdí, že toho uměl víc, než uvedl v osobním dotazníku při nástupu do zaměstnání, mimo jiné, že byl jedním z mála Evropanů, kteří ovládali jazyk amerických Indiánů, a on pouze považoval za zbytečné hovořit o tom v osobním oddělení pražských Elektrických podniků. Stal se amatérem tělem i duší a jako takový dovedl bystře rozpoznat stěžejní problém: propagaci a získávání dalších zájemců, zejména mladých.

Byl skvělým řečníkem a mistrným vypravěčem. Měl o čem hovořit a uměl to. Měl rád mladé lidi a ti šli za ním. V roce 1933 začal s přednáškovými kursy. Jeden z jeho nejvýznamnějších žáků, Karel Kamínek, OK1CX, charakterizoval v Krátkých vlnách 1946 svého učitele Batličku takto:

„Podnikavý, odvážný, všimající si všeho pokroku, stal se samoukem v oboru krátkovlnného vysílání a dosáhl mezi prvními u nás amatérské koncese. Svě výtečné organizační schopnosti uplatnil v tehdejší krátkovlnné sekce Nuselského radioklubu, kde svým nadšením získal pro amatérské vysílání řadu mladých lidí a v kurzech, jež sám pořádal,

vychoval asi 15 amatérů vysílačů a mnoho RP.“

Nestačilo mu být dobrým řidičem a svědomitým průvodčím. Už tehdy přišel s nápadem nainstalovat do tramvaji mikrofony a reproduktory. Dojímaly ho tragédie horníků v zavalených dolech a chtěl jim poskytnout nástroj k usnadnění záchranných prací – rádiové spojení. Byl prvním, kdo se u nás o něco takového snažil.

Batlička pracoval do dvou hodin odpoledne. Trochu si zdímnul a v půl jedenácté večer zapínal vysílač. Někdy také v pět odpoledne. Jeho oblíbené pásmo bylo 40 m, ale vyjížděl i na 80 a 20 m. Vysílal klidným tempem 50 až 60 značek za minutu, což tehdy bývalo u DXmanů obvyklé. Jeho klíčování bylo rytmické, pravidelné, jediné při SK trošku protahoval poslední čárku. Jeho doménou byl noční DX provoz. Zajímal se o přeslech (skip) ve vztahu k terénu. S tím zřejmě souvisel i jeho průzkum šíření elektromagnetických vln pod zemským povrchem v dolech.

A jak to bylo se záchranou japonské lodi? Žádné doklady se nikde nepodařilo najít. Nikdo si nic nepamatuje, ani rok kdy by k této události mělo dojít. Nelze předpokládat, že by se mezi amatéry vysílači o tom nemluvalo.

Pečlivým pročtením těch pasáží Batličkových povídek, ve kterých figuruje rádiové spojení, zjistíme, že i když byl vynikajícím amatérem vysílačem – provoz mobilních stanic lodních a leteckých neposlouchal a neznal.

Výstup profesora Piccarda balónem do stratosféry byl senzací roku 1932. Dosáhl výšky 16700 m. O spojení s ním se snažilo mnoho amatérů. Provoz sledovala přijímací stanice ČTK a z velké části i radiostanice na letišti ve Kbelích. Batlička Piccarda hlídal, ale spojení s ním neměl.

Tvrzení, že Batlička navázal spojení se vzducholodí Italia, je nesmyslné. Tehdy Batlička ještě nevysílal. Italia s amatéry žádná spojení nenavazovala.

Pražští amatéři vysílači se za okupace scházeli U medvídků. Batlička mezi ně nechodil. Tím pilněji docházel do redakce časopisu Mladý hlasatel, za redaktory Foglarem a dr.Burešem, kteří týden co týden zařazovali do časopisu jeho povídky.

- . . . -

Praha, firma Fragner, rok 1940. Na stole inženýra Jiráta zazvonil telefon, Batlička. „Přijď ke mně dnes večer!“

V Sámově ulici potkal inženýr Jirát Martu.

„Ota na vás čeká. Řekl, abych se šla trochu projít.“

OK1CB byl doma sám.

„Teď ti, Emile, něco povím. Buď řekneš ano, nebo řekneš ne. Když ne, tak si představ, že to, co ti povím, nikdy nebylo vysloveno.“

„To víš, že neřeknu ne.“

Ing. Jirát byl o 16 let mladší než Batlička, patřil však k současné generaci amatérů vysílačů. Zkoušku udělal 9.října 1931 a byla mu přidělena volací značka OK1KI. Pracoval s vysílačem CO FD PA PA PPA, ale po válce se už ke krátkým vlnám nevrátil. Býval členem SKEČ.

Ota hovořil tlumeným hlasem. Pak se vrátila Marta a ing. Jirát se rozloučil.

Krátce na to ing. Jirát kráčí Dvořákovou ulicí na Smíchově a zastaví se před domem č.13. Dvořákova ulice byla přejmenována na Pecháčkovu a dům č. 13 je nyní domem č. 2 na náměstí 14.října. Tmavý večer, nikde ani světélko. Je válka, přísně se dodržuje zatemnění. Ing. Jirát vystupuje po schodišti do prvního patra, do druhého, stále výš, až tam, kde schodiště končí. Napravo a nalevo oplechované dveře a jedny dveře dřevěné, bez oplechování. Zde, v ateliéru malíře Emanuela Pryla, se schází odbojová skupina, kterou řídí major ing. Vladimír Ellner. Události roku 1938 a 1939 otřáslý celým národem. Jejich dramatický spád, vzrůstající napětí, mobilizace, katastrofa, obsazení českých zemí. arogance okupantů, teror – to všechno

vytvořilo atmosféru odporu. I když se v prvních měsících okupace hospodářská situace ještě nijak výrazně nezhoršila, nacistický režim neomalenou tiskovou propagandou pro řiší a jejího vůdce a dotěrnosti, s jakou se neustále předváděl, se bezděčně, zato však důrazně staral, aby se s ním nikdo nemohl sžít a smířit. Spontánně se rodily odbojové organizace. Náplň jejich činnosti sahala od politické propagandy přes sabotážní a zpravodajskou činnost až ke shromažďování třaskavin, zbraní a munice a k přípravě ozbrojeného povstání. Skupina majora Ellnera má za úkol navázat rádiové spojení se Sovětským svazem. V Prylově ateliéru je dost místa k natažení antény a protiváhy, odtud se bude konat první, zkušební spojení.

Od toho večera už uplynula řada let, ale ing. Jirát má vzpomínky, které nevymizí. Byl Batličkovým přítelem. Vypátrali jsme ho v Prešově. Otevřel knižku Na vlně 57 metrů. Na titulní straně je psáno rukou Batličkovy manželky:

„Praha, 13. července 1965. Nejlepšímu a nejslechetnějšímu příteli, kterého Ota upřímně měl rád, v upomínku věnuje Marta Batličková.“

„To zařízení bylo potřeba uvést do chodu,“ vypravuje ing. Jirát. „Sešli jsme se na to v nějaké ulici v Podolí. Vysílač byl v kufru, stejně tak i přijímač. Zdroj byl zvlášť. Vysílač byl řízený krystalem.“

„Jaký to byl výrobek?“

„Byla to americká práce. Přístroje byly popsány ruskými nápisy. Byl u toho návod k použití, který jsem měl přeložit. Byl psán rusky, ale nebylo možné se v něm vyznat, protože byl přeložen z anglického originálu do ruštiny: ten překladatel zřejmě uměl dobře anglicky, ale nevěděl nic o rádiu. Zkusili jsme to a nakonec to chodilo dobře.“

„A jaký jste měl dojem o těch přístrojích?“

„Vysílač mne nevzrušoval, ale přijímač, to byla pohádka.“

„Jaké antény jste používal?“

„Anténa a protiváha byly u toho. Anténu bylo možné natáhnout buďto na půdě, nebo venku a po skončení relace se vždycky sbalila.“

Stanici obsluhoval Batlička. Ing. Jirát sledoval provoz ve svém bytě ve Strašnicích.

„Na jakém přijímači?“

„Na Big-benu.“

„Ten přece neměl záznějový oscilátor?“

„Neměl, ale bylo to slyšet.“

Je to zřejmě tak, jak ing. Jirát říká. Sám jsem už slyšel hodně telegrafie na rozhlasový přijímač a to ani zdaleka ne tak kvalitní, jako byl Telefunken Big-ben.

„Pamatujete se na volací znak?“

„Volací znak byl FKX a to X se měnilo podle krycích jmen operátorů. Protistanice měla stálou značku FKX. Pracovalo se vždycky večer.“

„Na jaké vlně?“

„Bylo to poblíž 40 m pásma, pokud se mohu upamatovat, tedy asi 457 m. Protistanice byla kousek vedle.“

„Od koho jste dostávali texty k vysílání?“

„Od Ellnera.“

„Jak vypadal takový telegram?“

„Když jsme dostali sdělení, že poslouchají, tj. když se ozvalo FKXX, vysílali jsme svou zprávu, která se skládala z číslicových skupin.“

„Měli jste plán spojení nebo byla protistanice permanentně na příjmu?“

„Relace byly určeny předem. Datum i hodina. Major Ellner to měl napsáno na papíru, který přišel od Sovětů. A ještě něco: Ellner mně dal pokyn ke kontrolnímu odposlechu proto, že první skupina a čtvrtá od konce tvoří základ pro šifru. Na tu čtyřku bych nepřisahal, ale poněvadž mně vyskočila z podvědomí, bude asi správná.“

RP 3636 a RP3637 jsou však též členy Mezinárodní studentské unie. Ministerstvo školství, které jim šlo zvláště vstříc, pověřilo je natočením zeměpisných filmů, z nichž mnohé budou vitanou vyučovací pomůckou pro naše školy.

Kromě toho jsou Ing. Hanzelka a Ing. Zikmund pozváni k přednáškám na velmi četných universitách světa, budou se zabývatí natáčením zvukových záznamů - pokud jim to zahraniční rozhlasové společnosti umožní - budou pořádati přednášky, psát články, reportáže atd.

Také ČAV (Českoslovenští Amatéři Vysilači) přispěl malou hřívnou k této OK-motorcar-world-tour. Dali jsme oběma našim RP-členům na cestu dopis, určený všem klubům krátkovlnných amatérů vysilačů na světě a všem amatérům vysilačům, jimž jejich prostřednictvím posíláme upřímné pozdravy, a jež stručně informujeme o účelu této první československé automobilové cesty okolo světa, žádající je současně, aby našim členům byli všemožně radou i skutky nápomocni.

Společame přitom na osvědčený ham-spirit. Přátelé Ing. Hanzelka a Ing. Zikmund si vzali s sebou Call-book a podle časových možností navštíví některé zahraniční oms.

Poznámka:

Že to fungovalo je dokladem dopis Ing. Hanzelky a Ing. Zikmunda, který je prozářen radostí nad přijetím, kterého se jim dostalo od amatérů vysilačů již na prvním úseku jejich cesty.

Je krásným dokladem ham-spiritu, překypujícího ochotou. Pro nás československé amatéry vysilače, je toto první osobní setkání „značek“ RP-3636 a RP-3637 s HB9AT a HB9BB podnětem k tomu, abychom uvažovali o onom vyšším poslání, o onom větším významu amatérismu než je dán samotnými pokusy a provozem. Přáli bychom jim, sobě a všem, aby idea této amatérské světové solidarity, jež nezná rozdílů mezi zeměmi, světadíly, lidmi, jejíž mluva, vyjádřena zkratkami, způsobem překlenujícím ve zlomku vteřiny největší vzdálenosti jest všem amatérům srozumitelnou, aby tato mezinárodní idea solidarity a dorozumění ovládla mysl všech, kdož budují poválečný svět.

**Nejsou tyto myšlenky i po padesáti třech letech stále aktuální ?
Věřme, že ano !**

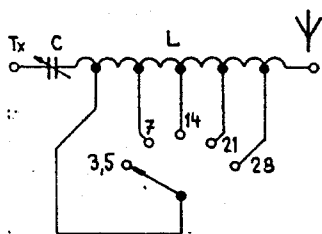
V sobotu a v neděli 22. a 23. dubna pracovala stanice OK5NTM z budovy Národního technického muzea v Praze při příležitosti výročí startu expedice cestovatelů Hanzelky a Zikmunda OK7HZ a OK7ZH na Balkán a do Asie. V budově NTM je rovněž stálá expozice nazvaná „Vývoj telekomunikační techniky“, dokumentující historii i současnost telegrafie, telefonie, rozhlasu, televize a informačních sítí.

V současné době má koncesi jen Jiří Hanzelka a používá historický TRX Collins KWM – 1.

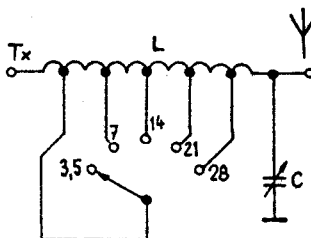
Technika

Přizpůsobovací obvody pro drátové anteny při jejich napájení vysílací s výstupní impedancí 50 - 75 Ohm. Obvod na obr. 7 je vhodný pro napájení anten s impedancí v rozsahu 20-300 Ohm a obvod na obr.8 pro antény s vysokou a blíže neurčenou impedancí (např. „long wire“).

Obvod na obr. 7 má cívku L vinutou drátem průměru 0,7 mm se stoupáním 6 závitů na jeden centimetr na průměru 35 mm a s délkou vinutí 80 mm. Jednotlivé odbočky od kondenzátoru C (50 pF s většími mezerami) : 3-5 záv. pro 3,5 MHz; 7 záv. pro 7 MHz; 25 záv. pro 14 MHz; 40 záv. pro 21 MHz; a 46 záv. pro 28 MHz. U obvodu na obr. 8 je použit stejný kondenzátor, také cívka má stejné provedení, ale odbočky je nutno nastavit zkusmo. Použitím těchto obvodů se rovněž zvětší úroveň potlačení harmonických kmitočtů , což přispěje ke snížení rušení BCI a TVI. RZ 11-12/79

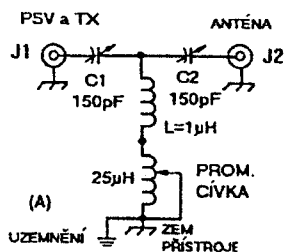

OBR. 7

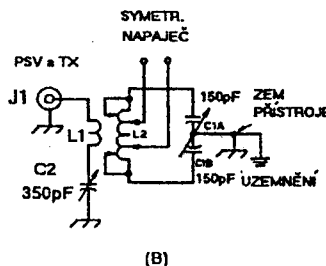

OBR. 8

Antenní přizpůsobovací obvod (transmatch) ve tvaru „T“ je popsán v AMA magazínu z května 1991 na obr.1a. Přizpůsobíme s ním většinu anten napájených nesymetrickým vedením (koaxiálem). Oba otočné kondenzátory ovšem musí být odizolovány od země oběma vývody. Na obr.1b je zapojení pro symetrický výstup (žebříček, dvoulinka). Mezi vysílač a transmatch je zařazen PSV metr. Všechny tři přístroje je třeba řádně uzemnit nejkratší cestou.

T-ČLÁNEK

(B)

Obr.1 Schema zapojení transmatche

Stav příspěvkové morálky k 1.5.2000 : (Změny od 1.2.2000)

Příspěvky na rok 1999 poslali: OK2BDA, OK2BZT.

Příspěvky na rok 2000 poslali: OK1ADO, AFF, AFJ, AIL, AMD, ANN, AWJ, AWO, AWT, DFE, DMQ, DZ, EV, FVD, IAL, IBE, JPO, JSF, MO, NR, PQ, YS, WFE, OK2AJ, BAR, BBH, BCN, BCP, BDA, BDU, BFY, BGA, BHA, BHZ, BIJ, BIL, BIX, BLR, BNF, BR, BTE, BXA, GE, HBR, HHF, HY, KS, LH, LT, MW, OR, PAU, PAY, PBK, PGM, QX, VED, VFX, VKG, VNA, VRX, WO, XA, ZQ, OM3CBT, 3CFK, CFN, 3WRZ, 7RR.

Příspěvky na rok 2001 poslali: OK1FVD, OK2BAP, BXA, MW, PAU, UZ, DH4RAE, OM7RR.

Příspěvky na rok 2002 poslali: OK1FVD.

Rada VRK připomíná těm členům, kteří ještě neposlali členské příspěvky, že termín pro splnění této základní členské povinnosti je vždy do konce března běžného roku.

OK2AIS

Noví členové VRK :

Od:

376 OK1FVD	Dvořák Vladimír Wolkerova 761/21, 410 02 Lovosice	7.3.2000
377 OK2PGM	Mikula Miroslav Podsednická 9, 615 00 Brno	11.3.2000
378 OK2BHZ	Kowalczyk Zbigniew 739 53 Hnojník 302	29.4.2000
379 OK2BTE	Sikora Alois 739 98 Mosty u Jablunkova 419	29.4.2000

Změna volací značky :

- 255 OK2VDG** , Chlubný Alois , má nyní volací znak **OK2CL**
- 127 OK2BAR** , Pohánka Jan , má nyní volací znak **OK2AR**

Rozhlednové dny: Každou třetí sobotu v měsíci (20.května, 17.června, 15.července, 19.srpna, 16.září) je vyhlášena aktivita k plnění diplomu, případně získávání dalších bodů pro doplňovací známky „Rozhledny ČR“. Vypravte se i Vy na rozhledny a umožněte získání tohoto diplomu dalším zájemcům.

Diplom Veterán Radio Klubu získal:

č.225	OK2-9329	ing.Dušan Hanák	2.2.2000
č.226	OK2BHS	Václav Ožana	15.3.2000
č.227	OK1-18175	Emil Topolčany	24.3.2000
č.228	OK1FMX	Milan Maxima	17.4.2000
č.229	OM5NL	Ladislav Németh	28.4.2000

Doplňovací známku za 60 členů VRK získal:

č.96	OK2-9329	ing.Dušan Hanák	k diplomu č.225
č.97	OK1FMX	Milan Maxima	k diplomu č.228
č.98	OK1-34639	Jaroslav Šmíd	k diplomu č.66

Doplňovací známku za 100 členů VRK získal:

č.62	OK2-9329	ing.Dušan Hanák	k diplomu č.225
č.63	OK1MNI	Miroslav Nechvíle	k diplomu č.216
č.64	OK1FMX	Milan Maxima	k diplomu č.228
č.65	OK1-34639	Jaroslav Šmíd	k diplomu č.66

Doplňovací známku za 150 členů VRK získal:

č.31	OK2-9329	ing.Dušan Hanák	k diplomu č.225
------	----------	-----------------	-----------------

Doplňovací známku za 200 členů VRK získal:

č.19	OK2PCY	Josef Hanzlík	k diplomu č.194
------	--------	---------------	-----------------

Diplom Veterán Radioklubu na VKV získali:

č.37	OK1ZZZ	Karel Přibíl	8.3.2000
č.38	OK1VJH	Josef Heřmánek	24.3.2000
č.39	OK1XRL	Roman Lehečka	15.4.2000
č.40	OK2AIS	Aleš Tomšů	28.4.2000

Doplňovací známku za 200 členů VRK na VKV získal:

č.1	OK2LS	František Frybert	k diplomu č.5
-----	-------	-------------------	---------------

Congrats!

Zdeněk, OK2BEH
Dipl.mgr.VRK**CHESTERFIELD ISLANDS – NOVÁ ZEMĚ DXCC**

Členové DXAC (The ARRL DX Advisory Committee) jednohlasně odsouhlasili zařazení Chesterfield Islands do seznamu zemí DXCC. Spojení platí po 23.3.2000. Takže v současné době je celkem 334 zemí platných a 58 zemí zrušených.

OK2BEH

Historický QSL listek z roku 1935.

SLEZSKÁ OSTRAVA

Radio **OK2JF** conf. QSO **28.11.** 1935 at **09:30** B.S.T. Condx: **mm**

Ur sigs RST: **5-8-** **3.5** mc/s bnd Fone Q: **12** Rmks: **best**

OK2MA

TX: 3 xtal frekv: **14.197-7.163-3.606 Kc**
CO-PA-PA Inpt: **W**

A. C.
Tnx es 73

RX: P-vp-p
QSO: **72** countr.
Fone: **5** contin.

ANT. MACHÁN, op.

XX

Důležité kontaktní adresy :**Český radioklub**

U Pergamenky 3, 170 00 Praha 7

tel.: 02 / 872 22 40

fax.: 02 / 872 22 09

PR: OK1CRA @ OK0PRG.#BOH.CZE.EU

Internet: crklub@mbox.vol.cz

QSL služba ČRK

pracoviště : U Pergamenky 3, 170 00 Praha 7

tel.: 02 / 872 22 53

návštěvy : středa 9 – 17.30 nebo dle dohody

QSL listky: P.O.Box 69, 113 27 Praha 1

Český telekomunikační úřad

Ministerstvo dopravy a spojů ČR

pi Bočková

Klimentská 27, 225 02 Praha 1

tel.: 02 / 2491 1298